

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: **JUDr. M.N.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu **L.M., a. s.**, so sídlom **T., M.**, IČO: **X.**, zast. Mgr. **R.K.**, advokátom, Advokátska kancelária **D., Ž.** proti žalovanému: **Mesto M., V., M.**, IČO: **X.**, zast. Advokátska kancelária JUDr. **J.M. & JUDr. M.K.**, s. r. o., **M., Ž.**, o **zaplatenie 3 422 293,04 Eur** (**103 100 000 Sk**) s príslušenstvom na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 19 Cb 161/02-487 zo dňa 12. mája 2005, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 12. mája 2005, č. k. 19 Cb 161/2002-487 **p o t v r d z u j e.**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania vo výške 2 538,94 Eur do troch dní na účet právneho zástupcu žalovaného.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplata sumy 103 100 000 Sk s 25% úrokom z omeškania od 1.1.1998 do 14.09.2002, 9% úrok z omeškania ročne zo sumy 103 100 000 Sk od 15.09.2002 do 06.10.2002 a 25% úrok z omeškania ročne zo sumy 103 100 000 Sk od 09.10.2002 do zaplata titulom zaplata hodnoty nepeňažného vkladu žalovaného, ku ktorému žalobca nenadobudol vlastnícke právo s poukazom na ust. § 202 ods. 4 Obchodného zákonníka platné v čase zvýšenia základného imania a ust. § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka v znení platnom v čase zvýšenia základného imania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom vkladu previedol (vlastnícke právo k nim) na subjekt T. , a. s., M., ktorého akcionárom je žalovaný. Ďalej uviedol, že na mimoriadnom valnom zhromaždení žalobcu dňa 16.12.1995 bolo schválené zvýšenie základného imania a zmena stanov, pri žalovanom to predstavovalo sumu 103 100 000 Sk, ktorá zodpovedala hodnote nepeňažného vkladu, a to prevádzkovej budovy hotela Turiec, postavenej na pozemku KN parcela č. 499/1, zastavaná plocha o výmere 2173 m² parcela č. 499/02, ostatná plocha o výmere 3023 m², chata súp. č. 5371, postavená na KN parcele č. 5152, katastrálne územie M. Zvýšenie základného imania bolo zapísané do obchodného registra na celkovú výšku základného imania 348 700 000 Sk.

Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č. k. 19 Cb 161/02-356 dňa 21.05.2003. V tomto rozsudku krajský súd vyslovil právny názor, že na nárok žalobcu bolo potrebné aplikovať ust. § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka, v ktorom videl základ práva žalobcu, keď žalovaný ako akcionár sa zaviazal vložiť do spoločnosti nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad a na žalobcu neprešlo vlastnícke právo k tomuto nepeňažnému vkladu, vzniklo žalobcovi právo požadovať hodnotu v peniazoch. Krajský súd v tomto rozsudku ďalej uviedol, že pri aplikácii ust. § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobcu o vadnom plnení žalovaného. Súčasne bolo akceptované, že došlo k premlčaniu práva žalobcu na zaplata hodnoty nepeňažného vkladu, keď rozhodnutie Okresného úradu Martin, odbor katastrálny, sp. zn. V 1094/96 zo dňa 04.10.1996, ktorým bol návrh na vklad nehnuteľností do akciovej spoločnosti L.M.,

a. s., M. zamietnutý, nadobudlo právoplatnosť dňa 17.02.1997 a dňom 18.02.1997 začala plynúť premlčacia doba 4 roky a táto uplynula 19.02.2001 v zmysle § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Z dôvodu podaného odvolania žalobcom aj žalovaným bola vec prejednávaná pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktorý uznesením, sp. zn. 1 Obo 235/03 zo dňa 27.09.2004 rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 19 Cb 161/02-356 zo dňa 21.05.2003 v účastníkmi napadnutej časti zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že ust. § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka, ktoré bolo krajským súdom aplikované, nebolo možné použiť na uplatnený nárok žalobcu. Ustanovenie § 59 ods. 5 Obchodného zákonníka bolo aplikovateľné iba v tých prípadoch, keď vlastnícke právo prešlo z akcionára na spoločnosť, ale hodnota nepeňažného vkladu vykazuje rozdiel medzi ocenením predmetu vkladu a jeho skutočnou hodnotou. Nešlo teda, podľa názoru odvolacieho súdu, o ustanovenie, na základe ktorého by sa dalo vyhovieť požiadavke spoločnosti, aby od akcionára vyžadovala hodnotu celého nepeňažného vkladu v peniazoch, tzn. vkladu akcionára, ku ktorému spoločnosť nenadobudla vlastníctvo.

Po zrušení rozsudku Krajského súdu v Žiline žalobca svoj nárok podaním zo dňa 19.09.2002, doručeným Krajskému súdu v Žiline dňa 18.01.2005 (č. l. 431 - 432 spisu) vymedzil tak, že vložením nehnuteľností žalovaným do spoločnosti T., a. s. došlo ku právnym vadám plnenia, kedy je potrebné vychádzať z definície právnych väd plnenia upravených v § 433 ods. 1 Obchodného zákonníka s poukazom na ust. § 261 ods. 3 písm. a/ Obchodného zákonníka a nárok na náhradu v peniazoch vznikol okamihom vzniku právnej vady, to znamená právoplatnosťou vkladu do spoločnosti T., a. s.

Súd prvého stupňa doplnil dokazovanie s ohľadom na vyslovený právny záver odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení a uviedol, že žalovaný ako akcionár žalobcu uskutočnil dňa 29.04.1996 jednostranný hmotnoprávny úkon vyhlásenia o upísaní a vložení nepeňažného vkladu do obchodnej spoločnosti L.M., a. s. (žalobcu), ku ktorým žalobca nenadobudol vlastnícke právo. Podľa vyhlásenia žalovaného ako vkladateľa zo dňa 20.09.1999 (č. l. 438 spisu) boli tie isté nepeňažné vklady, ako boli uvedené vo vyhlásení žalovaného zo dňa 29.04.1996 (č. l. 35 spisu), vložené do spoločnosti T., a. s. so sídlom v M., S. Vklad bol povolený dňa 29.09.1999 pod číslom V 3566/99. Žalovaný svoju povinnosť ako akcionár splnil a neplnil vadne, keď z dikcie § 433 ods. 1 Obchod. zák. sa vyžaduje právna vada tovaru, ktorá tu existuje v čase

uskutočnenia úkonu, v danom prípade k dátumu úkonu vyhlásenia žalovaného o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti L.M., a. s. Žalobca nepreukázal, že v čase vyhlásenia žalovaného zo dňa 29.04.1996 na nepeňažné vklady viazla právna vada, preto nebolo možné hovoriť o vadnom plnení z tohto právneho dôvodu. Tým nemohlo dôjsť ani k zmene obsahu záväzku a nárok žalobcu uplatnený ako zodpovednostný nárok nebol vyhodnotený krajským súdom ako dôvodný. Odvolací súd poukázal aj na časový moment, a to, že k vloženiu nepeňažných vkladov žalovaným do obchodnej spoločnosti T., a. s. so sídlom v M. došlo až dňa 20.09.1999 a nebolo preukázané, že by žalobca, okrem návrhu na vklad vlastníckeho práva k týmto vloženým nepeňažným vkladom žalovaného, o ktorom bolo rozhodnuté Okresným úradom Martin, odbor katastrálny pod sp. zn. V 1094/96 dňa 04.10.1996 bol podal nejaký ďalší návrh. Posúdil aj námietku žalovaného o fikcii odstúpenia od zmluvy podľa § 47 ods. 1, 2 Obč. zák., ktorá však platí len v prípade, ak nebol podaný návrh na rozhodnutie podľa ods. 1. Uviedol, že v danej veci bol podaný návrh, o ktorom Okresný úrad Martin, katastrálny odbor, dňa 04.10.1996 rozhodol tak, že vklad bol zamietnutý, preto nemožno konštatovať, že účastníci od zmluvy odstúpili. Krajský súd ďalej uviedol, že neboli tvrdené a preukázané právne predpoklady zodpovednosti za škodu žalovaným. Nebolo preukázané, ktorú právnu povinnosť žalovaný porušil, zavinenie, existencia škody, príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Obchodný zákonník neukladá povinnosť zabezpečiť, aby sa vecný vklad stal majetkom žalobcu a poukázal aj na to, že žalobca už žiaden ďalší návrh na vklad vlastníckeho práva nepodal a svojou nečinnosťou spôsobil, že vecné vklady sa nestali jeho majetkom.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným krajský súd konštatoval, že nebolo v konaní preukázané vadné plnenie žalovaným, nebol daný ani základ na bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného a ani škoda, preto sa nezaoberal námietkou premlčania. A uviedol, že námietku premlčania vznesenú žalovaným by krajský súd vyhodnocoval len v prípade, ak by dospel k záveru, že niektorý z nárokov tu je daný, k čomu však nedošlo, nakoľko len existenčný nárok podlieha premlčaniu.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 veta prvá O. s. p. tak, že úspešnému v konaní žalovanému priznal náhradu trov vo výške 2 371 762 Sk podľa predloženej špecifikácie zo dňa 12.05.2005.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a priznať uplatnený nárok v celom rozsahu. V odvolaní namietol nesprávne právne posúdenie veci, keď podľa názoru odvolateľa z ust. § 433 ods. 1 Obchod. zák. nevyplýva, že právne vady tovaru majú byť v čase vyhlásenia o vložení vkladu, pretože účinky (vecno-právne) nadobúda vyhlásenie o vložení vkladu až vkladom do katastra nehnuteľností, t. j. až týmto okamihom prechádza vlastnícke právo k veci na inú osobu. Vzhľadom na rozdielny okamih vloženia nehnuteľnosti a vkladu vlastníckeho práva je potrebné aplikovať ust. Obchodného zákonníka o právnych vadách plnenia na okamih prevodu vlastníckeho práva, pretože práve takáto vada v tento okamih spôsobuje nemožnosť prevodu vlastníckeho práva k veci. Právne vady tovaru spôsobil žalovaný a viazli na tovare v relevantnom čase, v dôsledku čoho vznikol nárok na zaplatenie hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch, pretože iné plnenie by muselo schváliť valné zhromaždenie žalobcu, k čomu nedošlo. Ďalej v odvolaní uviedol, že žalobca preukázal vznik nároku na náhradu škody pre úmyselné konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, a to vloženie nehnuteľnosti žalovaným do spoločnosti žalobcu a následne do spoločnosti T., a. s., výkon akcionárskych práv žalovaným na valných zhromaždeniach žalobcu aj s akciami upísanými nepeňažným vkladom, ktoré vložil žalovaný do spoločnosti T., a. s.

Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedol, že v konaní sa jednoznačne preukázalo, že žalovaný splnil svoju povinnosť a splatil navýšené základné imanie. V konaní sa taktiež preukázalo, že vecný vklad sa nestal vlastníctvom žalobcu z dôvodov, ktoré boli na strane iných akcionárov a nie na strane žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 OSP a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 OSP a preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Na odvolacom pojednávaní zástupca žalovaného vzniesol námietku prejedania veci v senáte 2 Obo z dôvodu, že v prvom odvolacom konaní konal a rozhodoval senát 1 Obo a vec mala byť opätovne, po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu rozsudku súdu prvého stupňa, prejednaná senátom 1 Obo. Odvolací súd na námietku zástupcu žalovaného v zmysle ust. § 15a ods. 5 OSP neprihliadol z dôvodu, že námietka sa netýkala pochybnosti

o nezáujatosti sudcov senátu 2 Obo vzhľadom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom. Súčasne odvolací súd uviedol, že podľa rozvrhu práce na rok 2007, ktorého sa prejednávajúca vec týka, (vec napadnutá na odvolací súd dňa 09.08.2007) veci po zrušení, ktoré sa vracali späť odvolaciemu súdu, sa neprikazovali tomu istému senátu, ale pridelenie podliehalo náhodnému výberu uskutočňovanému výpočtovou technikou.

Odvolací súd v konaní 2 Obo 168/2007 odvolanie žalobcu prejednal a konštatoval, že predmetom odvolacieho konania je uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie 103 100 000 Sk s príslušenstvom titulom zaplatenia peňažnej hodnoty nepeňažného vkladu žalovaného - budova hotela Turiec na pozemku parcela č. 499/1 KN zastavaná plocha o výmere 2173 m², pozemok parc. č. 499/2 ostatná plocha o výmere 3023 m² a chata súpisné číslo 5371 postavená na poz. parc. č. 7152 KN, všetky v kat. úz. M., na základe rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 16.12.1995 o zvýšení základného imania spoločnosti. Žalobca pôvodne uplatnil svoj nárok v zmysle ust. § 59 ods. 5 Obchod. zák. v znení platnom v čase zvýšenia základného imania spoločnosti, podľa ktorého, ak v čase vzniku spoločnosti nedosiahne hodnota nepeňažného vkladu sumu určenú pri jej založení, môže spoločnosť požadovať rozdiel v peniazoch, ak zo spoločenskej zmluvy alebo stanov nevyplýva niečo iné. Odvolací súd v prvšom zrušujúcom uznesení vyslovil názor, že toto ustanovenie je síce aplikovateľné aj v prípade zmeny výšky základného imania spoločnosti po jej založení, ale nie je možné ho aplikovať na predmetnú prejednávajúcu vec. Poukázal na to, že je potrebné rozlišovať medzi splatením vkladu a nadobudnutím vlastníckeho práva spoločnosťou k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria predmet nepeňažného vkladu. A ďalej uviedol, že pokiaľ by vklad nebol splatený, nebolo by možné zvýšenie základného imania do obchodného registra zapísať. Zákon teda neviaže splatenie nepeňažného vkladu na nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Žalovaný svoj vklad splatil, svedčí tomu jeho vyhlásenie o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti žalobcu zo dňa 29.04.1996. V danom prípade však napriek tomu k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti spoločnosťou žalobcu nedošlo a nestalo sa tak ani z príčin na strane žalovaného. Ustanovenie § 59 ods. 5 Obch. zák. je aplikovateľné iba v tých prípadoch, keď vlastnícke právo prešlo na spoločnosť, ale vykazuje rozdiel medzi ocenením predmetu vkladu a jeho skutočnou hodnotou. Nejde teda o ustanovenie, na základe ktorého by sa dalo vyhovieť požiadavke spoločnosti, aby od akcionára vyžadovala hodnotu celého nepeňažného vkladu v peniazoch, t. j. vkladu akcionára, ku ktorému spoločnosť nenadobudla vlastníctvo. Žalobca v ďalšom konaní vymedzí uplatnený nárok tak, že vložením nehnuteľností žalovaným

do spoločnosti T., a. s. došlo k právnym vadám plnenia, kedy je potrebné vychádzať z definície právnych väd plnenia upravených v § 433 ods. 1 Obchodného zákonníka, s poukazom na ust. § 261 ods. 3 písm. a/ Obchodného zákonníka. Podľa § 324 ods. 3 Obchodného zákonníka sa mení obsah záväzku spôsobom, ktorý zodpovedá nárokom vzniknutým z vadného plnenia. V konaní medzi účastníkmi zostalo nesporným, že žalovaný ako akcionár žalobcu uskutočnil dňa 29.04.1996 jednostranný hmotnoprávny úkon vyhlásenia o upísaní a vložení nepeňažných vkladov do obchodnej spoločnosti L.M., a. s. - žalobcu, ku ktorým žalobca nenadobudol vlastnícke právo. Podľa vyhlásenia žalovaného ako vkladateľa zo dňa 20.09.1999 boli tie isté nepeňažné vklady, ako boli uvedené vo vyhlásení žalovaného zo dňa 29.04.1996, vložené do spoločnosti T., a. s., so sídlom v M. S. Vklad bol povolený dňa 29.09.1999 pod číslom V 3566/99.

Podľa § 433 ods. 1 Obchodného zákonníka tovar má právne vady, ak predaný tovar je zaťažený právom tretej osoby, ibaže kupujúci s týmto obmedzením prejavil súhlas.

Správne skonštatoval súd prvého stupňa v nadväznosti na prvé rozhodnutie odvolacieho súdu, že žalovaný splnil svoju povinnosť uloženú mu rozhodnutím valného zhromaždenia na základe hlasovania a upísal nepeňažný vklad v hodnote 103 100 000 Sk na zvýšenie pomernej časti za žalovaného pripadajúcej základného imania spoločnosti žalobcu vyhlásením o upísaní a vložení nepeňažného vkladu zo dňa 29.04.1996 na základe rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti žalobcu zo dňa 16.12.1995. Týmto právnym úkonom splnil povinnosť riadne a včas a jeho úkon preto nemôže vykazovať vady, ktoré by existovali v čase právneho úkonu. Preto námietka žalobcu v odvolaní, že účinky nadobúda vyhlásenie o vložení vkladu až vkladom do katastra nehnuteľností, t. j. až okamihom vkladu vlastníckeho práva, a preto vada prevodu vlastníckeho práva spôsobuje nemožnosť prevodu práva k veci, je nedôvodná. Žalobca dôsledne nerozlišuje dva rozdielne právne pojmy, keď právny úkon vyhlásenia o upísaní a vložení nepeňažného vkladu (aj keď ide o nehnuteľnú vec) je celkom oprostý od vplyvu právneho úkonu, ktorým sa nadobúdajú účinky prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci. Z tohto dôvodu nie je k posúdeniu vadnosti veci v čase uskutočnenia právneho úkonu potrebné skúmať pri vyhlásení o upísaní a vložení nepeňažného vkladu, či došlo aj k následným právnym úkonom potrebným na zmenu vyznačenia vlastníckeho práva, pretože tieto úkony potrebné na zmenu vlastníckeho práva

sú úkony, ktorými nastávajú účinky zmeny vlastníckeho práva, ale nie sú úkonmi, ktorými nastávajú účinky upísania a vloženia nepeňažného vkladu do základného imania obchodnej spoločnosti. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa správne postupoval pri výklade citovaného ust. § 433 ods. 1 Obchod. zák. a na základe správneho výkladu dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je opodstatnený. Zo skutkových zistení súdom prvého stupňa nebol v konaní zistený rozpor s dobrými mravmi na strane žalovaného, ktorý by zakladal nárok na náhradu škody žalobcovi. Žalobca svojimi úkonmi a opomenutím, resp. neúčinnosťou úkonov smerujúcich k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti umožnil výkon vlastníckych práv žalovaného k predmetným nehnuteľnostiam, ako aj výkon akcionárskych práv v spoločnosti žalobcu a v konaní žalobca nepoukázal, že výkon týchto práv žalovaného bol v rozpore so zákonom, príp. dobrými mravmi. Rozhodnutím valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 16.12.1995 bolo rozhodnuté o zvýšení základného imania spoločnosti. Vyhlásením zo dňa 29.04.1996 žalovaný vložil a upísal ako nepeňažný vklad do spoločnosti predmetné nehnuteľnosti. O návrhu na vklad vlastníckeho práva do evidencie vlastníkov nehnuteľnosti bolo rozhodnuté (negatívne) dňa 04.10.1996 Okresným úradom Martin, odbor katastrálny pod V1094/96. Po týchto úkonoch žalobca nepreukázal ďalšie konanie vo veci zápisu nehnuteľností do katastra na vyznačenie zmeny vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok Krajského súdu v Žiline z 12. mája 2005, č. k. 19 Cb 161/02-487, ako súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 OSP ako vecne správny, tento rozsudok svojim rozsudkom z 3. septembra 2008, č. k. 2 Obo 168/2007-564 potvrdil.

Rozsudok prvostupňového aj odvolacieho súdu napadol na opakovaný podnet mimoriadnym dovolaním generálny prokurátor, ktorý navrhol rozsudok prvostupňového aj odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V dôsledku toho dovolací súd v päťčlennom senáte len rozsudok odvolacieho súdu svojím uznesením z 29. apríla 2010, č. k. 1MObo V 15/2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal mimoriadne dovolanie na základe podnetu zo dňa 4. mája 2009, ktorý podal M.G., bytom L., Ž. ako právny nástupca žalobcu, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26.06.2008. Osobou dotknutou alebo poškodenou rozhodnutím súdu treba rozumieť takú osobu, ktorej práva a oprávnené záujmy boli rozhodnutím súdu poškodené, alebo do práv

a oprávnených záujmov, ktorej bolo rozhodnutím súdu nepriaznivo zasiahnuté. Podnet bol v zmysle citovaného ustanovenia uskutočnený fyzickou osobou - M.G., ktorý preukázal status osoby dotknutej rozhodnutím súdu. V priebehu dovolacieho konania M.G. podaním zo dňa 15.03.2010 požiadal o vstup do konania v zmysle § 92 ods. 2 OSP.

Dovolací súd odcitoval ustanovenie § 92 ods. 2 OSP a na toto ustanovenie aplikoval skutkový stav v tejto súdnej veci tak, že konštatoval:

Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva prešli, navrhnúť, aby do konania namiesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli. Zmluvou o postúpení pohľadávky, uzavretou medzi žalobcom JUDr. M.N., správkynou konkurznej podstaty úpadcu - L.M., a. s. ako postupcom a M.G. ako postupníkom zo dňa 26. júna 2008, postúpil postupca aj predmetnú pohľadávku vo výške 103 100 000 Sk s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými (čl. 11 zmluvy) na postupníka.

Postúpením pohľadávky na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postupuje veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi (§ 524 ods. 2 OZ).

Postupca stráca postúpením pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je už ďalej oprávnený nadobúdať pohľadávku s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými, ako aj so všetkými námietkami, ktoré možno proti nej uplatniť. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, keďže zmena v osobe veriteľa sa netýka jeho oprávnení a povinností vyplývajúcich pre neho zo záväzku. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje ani to, aby dlžník o nej vedel. Obsah pôvodného záväzku sa postúpením nemení a samotným uzavretím zmluvy o postúpení sa nemení ani postavenie dlžníka.

Odvolačný súd odvolaním napadnutý rozsudok prvého stupňa prejednal v zmysle § 214 ods. 1 OSP, nariadil pojednávanie, vo veci meritórne rozhodol a vydal rozsudok dňa 3. septembra 2008. Konal naďalej s pôvodným účastníkom konania na strane žalobcu, ktorý v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 26. júna 2008 už nebol subjektom

hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa rozhoduje a nie je aktívne legitimovaný v predmetnom konaní.

Keďže postupca neoznámil zmenu v osobe žalobcu v odvolacom konaní, bola týmto postupom súdu postupníkovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP). Ďalej dovolací súd odvolaciemu súdu vysvetlil, čo treba rozumieť pod odňatím možnosti konať pred súdom účastníkovi.

Uložil preto odvolaciemu súdu povinnosť v prvom rade zaoberať sa vecnou aktívnou legitimáciou postupníka v zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky, s poukazom na ust. § 92 ods. 2, 3 OSP v spojení s § 243c a 243i ods. 2 OSP. V prípade, že uvedený právny úkon (§ 524 ods. 1 OZ) zakladá vecnú aktívnu legitimáciu postupníka - M.G. na uplatnené právo, odvolací súd je povinný opätovne prejednať odvolacie dôvody odvolateľa, vzhľadom na jeho nesprávne právne posúdenie veci dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Z doteraz vykonaného dokazovania nesporne bolo preukázané, že rozhodnutím valného zhromaždenia zo dňa 16.12.1995 bolo schválené zvýšenie základného imania, ako aj zmena stanov spoločnosti - L.M., a. s., M., ktoré bolo vykonané upísaním nových akcií. Žalovaný ako vkladateľ sa zaviazal vložiť do tejto spoločnosti nepeňažný vklad, prevádzkovú budovu hotela Turiec, postavenú na pozemku parc. KN č. 499/1, pozemok parc. KN č. 499/1 - zastavaná plocha vo výmere 2173 m², pozemok parc. KN č. 499/2 - ostatné plochy vo výmere 3023 m², chata č. súpisné 5731 vedenom na liste vlastníctva 3734, ktorého hodnota bola ocniteľná sumou 103 100 000 Sk. Vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobúda spoločnosť vkladom vlastnickeho práva do katastra nehnuteľností na základe vyhlásenia vkladateľa - § 60 ods. 1 Obch. zák., účinného v rozhodnom období, ktorý je analogicky aplikovateľný na daný právny vzťah.

K účinnému prevodu vlastnickeho práva k nepeňažnému vkladu žalovaného ako akcionára na žalobcu - úpadcu nedošlo. V spornom prípade nenastali vecno-právne účinky jednostranného právneho úkonu zo dňa 29.04.1996 (vyhlásenie vkladateľa o vložení nepeňažného vkladu do spoločnosti), t. j. nedošlo k splneniu povinnosti vložiť vklad do spoločnosti. Žalovaný vedome a v rozpore so svojim záväzkom majoritného akcionára poskytnúť vklad do spoločnosti úpadcu identické nehnuteľnosti vložil dňa 20.09.1999 do spoločnosti T., a. s. so sídlom v M. (vklad bol povolený dňa 29.09.1999 pod

č. V 3566/99). Týmto konaním žalovaný zmaril žalobcovi reálne domáhať sa prevodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. O tom, že svoj záväzok nesplnil voči žalobcovi, ktorý trval aj v čase, keď predmet vkladu vložil do inej spoločnosti, vyplýva zo zasadnutí valného zhromaždenia, ako aj zasadnutí predstavenstva žalobcu zo dňa 06. a 16.09.1999, kde jednoznačne prezentoval poskytnúť súčinnosť potrebnú pre vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Taktiež z rozhodnutia Okresného úradu Martin, odbor katastrálny, č. V 1094/96 zo dňa 01.10.1996, ktorý návrh na vklad nehnuteľností zamietol, resp. z jeho odôvodnenia nesporne vyplýva, že žalovaný neposkytol žalobcovi relevantné doklady potrebné na vykonanie zmeny zápisu vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam (čl. 37), to znamená, že aj vinou žalovaného bol návrh na vklad neúspešný. Preto neobstojí tvrdenie odvolacieho súdu, že žalobca svojim konaním - nečinnosťou alebo opomenutím umožnil žalovanému výkon vlastníckych práv k predmetnému vkladu.

Žalovaný tým, že vložil nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti T., a. s. a previedol vlastnícke práva na túto právnickú osobu, spôsobil, že súčasne sa stalo nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu objektívne nemožným a už sa úspešne nemohol domáhať vkladu súdnou cestou, ale týmto okamihom mu však vznikol nárok na zaplatenie neprevedenej hodnoty nepeňažného vkladu v peniazoch. Podporne dovolací súd poukazuje na právnu úpravu účinnú od 01.02.1998, ktorá už rieši dôsledky nesplnenia nepeňažného vkladu spoločníkom (§ 59 ods. 2 OBZ).

Dovolací súd sa nestotožnil s námietkou dovolateľa ohľadne kvalifikácie uznania záväzku so strany žalovaného a premlčacej doby.

Pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje iné (§ 391 ods. 1 Obch. zák.).

Žalobca mohol svoje právo na peňažné plnenie realizovať prostredníctvom žaloby, a to najskôr od momentu vloženia nepeňažného vkladu žalovaným do spoločnosti T., a. s., M. (20., resp. 29.09.1999) a od tohto dňa začala plynúť štvorročná premlčacia doba. Žaloba bola podaná na súde dňa 21.05.20021, t. j. v zákonnej premlčacej dobe.

V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, že záväzok splatiť nepeňažný vklad, ku ktorému sa žalovaný zaviazal, splnil na základe jeho písomného vyhlásenia. Keďže v konaní bola preukázaná existencia dovolateľom namietaných dovolacích dôvodov, dovolací súd rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. septembra 2008, č. k. 2 Obo 168/2007-564 podľa § 243b ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) po zistení, že sú splnené procesné podmienky odvolania, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý a s prihliadnutím na ustanovenie § 243d ods. 1 OSP v dôsledku zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu z 29. apríla 2010, č. k. 1 MObdo V 15/2010 opätovne zistil, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne, rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny, preto ho potvrdil (§ 219 OSP).

Odvolací súd poukazuje na správne dôvody napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, ktoré do tohto rozsudku prevzal a na ne odkazuje a tieto rozširuje vzhľadom na zrušujúce rozhodnutie dovolacieho súdu, aj keď ide o posudzovanie veci vyplývajúce z právnych noriem, všeobecne známych, ale odvolací súd sa s tým vypoariadať musí vzhľadom na názor dovolacieho senátu.

1/ Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júna 2005, č. k. 39-24K 1238/02-324 na majetok dlžníka (žalobcu) L.M., a. s., so sídlom T., M. IČO: X. bol vyhlásený konkurz a za správkyňu konkurznej podstaty úpadcu bola ustanovená JUDr. M.N., advokátka, Advokátska kancelária S., B. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 29.06.2005. Týmto dňom nastali aj účinky konkurzu podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, platnému k tomuto dňu.

2/ Podporne dovolací súd poukazuje na právnu úpravu účinnú od 01.02.1998, ktorá už rieši dôsledky nesplnenia nepeňažného vkladu spoločníkom (§ 59 ods. 2 Obch. zák.), ku ktorej došlo zákonom zo 16. decembra 1998 č. 11/1997 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Dovolací súd v tomto opakovane poukazuje na odsek 2 a novozavedený odsek 3 ustanovenia § 59 touto novelou. Na otázku, či bolo možné pred novelou pri navýšení základného imania nepeňažný

vklad spoločníka v obchodnej spoločnosti nahradiť vkladom peňažným, odvolací súd odpovedá, že taká transakcia možná nebola. Odpoveď na otázku, do akej miery nesie zodpovednosť vkladateľ nehnuteľnosti (ako nepeňažného vkladu) za zápis do katastra nehnuteľností, treba hľadať v katastrálnom zákone. Je nad mieru tohto konania touto otázkou sa zaoberať, len možno uviesť, že katastrálny zákon túto otázku nerieši tak, ako uvádza žalobca.

3/ Dovolacím súdom nanesený ďalší procesný problém, a to vecná procesná spôsobilosť uvádzaného žalobcu M.G., „vlastníka spornej pohľadávky“, ktorej sa stal vlastníkom na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 26.06.2008. Odvolací súd poukazuje na údaje uvedené v bode 1/ vyššie, a to so správnou aplikáciou práva.

Táto problematika je riešená v ustanovení § 66e zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v ods. 1, 2 takto:

Podľa § 66e Ods. 1/ Na konkurz sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ods. 2/ Ustanovenia iných právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy upravené aj týmto zákonom, sa na konkurz a vyrovnanie nepoužijú, ak upravujú tieto právne vzťahy odlišne od tohto zákona.

Postúpenie pohľadávky, vlastne postúpenie nároku, pretože z tohto nároku pohľadávka sa stane až vtedy, keď o nároku (ktorý je sporný) rozhodne súd. Pohľadávka bola postupovaná po vyhlásení konkurzu. Ak by takáto pohľadávka bola, bolo právom veriteľa prihlásiť ju do konkurzu. Postup podľa Občianskeho zákonníka nepripadá do úvahy. Zákon o konkurze a vyrovnaní nepozná pojem „veriteľ“, ale len „konkurzný veriteľ.“ Správca konkurznej podstaty v konaní nevystupuje ako veriteľ, či konkurzný veriteľ, ale ako správca konkurznej podstaty, s právami a povinnosťami upravenými zákonom o konkurze a vyrovnaní. Konkurzný veriteľ môže postúpiť svoju pohľadávku prihlásenú do konkurznej podstaty, ale to má za následok len zmenu konkurzného veriteľa. Správne preto bolo postupované, keď vecná procesná spôsobilosť mu nebola priznaná a súd pokračoval s pôvodným žalobcom. To všetko sa nachádza v spisoch a javí sa, že nevenoval tomu pozornosť ani generálny prokurátor.

4/ Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že žalovaný vo veci podal ústavnú sťažnosť dňa 6. augusta 2010 vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorú ústavnú sťažnosť Ústavný súd SR svojim Uznesením z 27. októbra 2010, č. k. I.ÚS 390/21010-12 odmietol, pretože bola predčasná (konanie nebolo právoplatne skončené pred všeobecným súdom).

Ďalej žalovaný M.G., tentokrát v procesnom postavení žalobcu, v konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici žaloval správkyniu konkurznej podstaty JUDr. M.N. o určenie pohľadávky proti podstate vo výške 352 519,42 Eur, ktorá vec sa vedie pod sp. zn. 52 Cbi 29/2009 a rozsudok krajského súdu zo 17. mája 2010 (č. l. 92) uznesením Najvyššieho súdu SR zo 17. decembra 2010, č. k. 5 Obo 69/2010 po odvolaní žalovaného zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že bol predčasne vyneseny, s poukazom na prejednávanú túto vec.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že zákonné dôvody pre zrušenie rozsudku odvolacieho súdu dovolacím súdom tu neboli, pretože ani nebolo namietané vykonané dokazovanie, ale len odlišný právny názor, čo nie je dôvodom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu. V tomto prípade mal povinnosť dovolací súd postupovať podľa ustanovenia § 243b ods. 2 OSP (v terajšom znení), ktorý znie takto:

„Ak dovolací súd dôjde k záveru, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nebol dostatočne zistený skutkový stav, uznesením zruší napadnuté rozhodnutie. **Ak nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia spočíva len v nesprávnom právnom posúdení správne zisteného skutkového stavu, dovolací súd zmení napadnuté rozhodnutie**“.

Znenie tohto ustanovenia bolo zavedené do OSP jeho novelou, zákonom z 23. septembra 2008 č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Účinnosť táto novela nadobudla 15. októbra 2008 a novela sa použije aj na veci začaté pred jeho účinnosťou (§ 272p ods. 1 tejto citovanej novely).

Podľa tejto novely bol povinný postupovať dovolací súd, ale nepostupoval, vlastne podľa platnej a záväznej novely postupoval len v tom, že pre zrušenie použil novozavedenú formu rozhodnutia „uznesenie“ pred novelou bol rozsudok).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania za právnu pomoc za 2 právne úkony (vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu a účasť na pojednávaní + 2x paušál 1 269,47 x 2, spolu 2 538,94 Eur).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová